

Regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Södertälje Praktiska Gymnasium i Södertälje kommun

Beslut och rapport

Baggium Utbildning AB
Ängsbacksvägen 15
428 34 Kålleröd

2009-03-31
1 (3)
Dnr 44-SV2009:80

Genomförd regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Södertälje Praktiska Gymnasium i Södertälje kommun

Skolinspektionen har genomfört regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Södertälje Praktiska Gymnasium i Södertälje kommun. Besök gjordes i skolan den 11–12 november 2008.

Vid regelbunden tillsyn tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn och ungdomar att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Den regelbundna tillsynen av fristående skolor ska, förutom att granska hur väl utbildningen uppfyller statens krav, klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Den regelbundna tillsynen behandlar tre områden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Tillsynen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolinspektionens webbplats ([www.Skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.Skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Av bilagd rapport framgår hur den regelbundna tillsynen genomförts samt de bedömningar som gjorts av Skolinspektionen.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 1 juli 2009 ska Baggium Utbildning AB redovisa till Skolinspektionen, inspektionsavdelningen i Stockholm, vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Då ska också redovisas vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att höja kvaliteten inom angivna förbättringsområden. Skolinspektionen avser även att vid kommande tillsynstillfälle följa upp effekterna av den regelbundna tillsynen.

Skolinspektionens beslut med anledning av den regelbundna tillsynen

Bedömningarna av om verksamheten vid Södertälje Praktiska Gymnasium uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för en fristående skola.

Södertälje Praktiska Gymnasium startade sin verksamhet höstterminen 2006 och erbjuder yrkesförberedande gymnasieutbildningar. Skolinspektionen bedömer att verksamheten inte har bidragsrätt för samtliga utbildningar som skolan bedriver. Det är inriktning larm inom det Specialutformade programmet inriktning Låssmed samt inriktningen Järnvägsteknik inom det Specialutformade programmet inriktning El. Huvudmannen bedriver således utbildning som ligger utanför skollagens bestämmelser om fristående gymnasieskolor.

Lärarna utvärderar elevernas kunskaper och utvecklingssamtal genomförs kontinuerligt men kvaliteten varierar mellan olika program och mentorer. Informationen om elevens kunskapsutveckling och studiesituation bör förbättras och omfatta alla ämnen och kurser.

Av de resultat som skolan har redovisat framgår att flertalet elever når minst betyget Godkänt på de kurser som är avslutade. Skolans betygskatalog förs dock inte enligt bestämmelserna.

Lärarna har möjlighet att individualisera undervisningen då grupperna är små och eleverna erbjuds stöd inom ramen för de olika kurserna. Särskilt stöd ges till elever i behov av det men åtgärdsprogrammets kvalitet måste utvecklas så att det tydligt framgår hur det särskilda stödet kommer att bedrivas.

Enligt Skolinspektionens bedömning bedriver skolan ett gott värdegrundarbete. Eleverna trivs och känner sig trygga såväl i skolan som på den arbetsplatsförlagda utbildningen. Skolans likabehandlingsplan motsvarar dock inte författningarnas krav och eleverna har inte varit delaktiga i framtagandet av planen.

Vid tillsynsbesöket av Södertälje Praktiska Gymnasium framkom att skolan har slutit avtal med ett privat företag som genomför undervisning i flertalet av de karaktärsämneskurser som ingår i det Specialutformade programmet inriktning Bygg/Måleri. Detta är inte i enlighet med författningarnas krav.

Rektorn är enligt lärarna förtrogen med det dagliga arbetet i verksamheten. Hon tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete och kvalitetsredovisningen uppfyller förordningens krav.

Brister som måste åtgärdas

Följande områden inom Södertälje Praktiska Gymnasiums verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Södertälje Praktiska Gymnasium har inte bidragsrätt för inriktningen Larm i det specialutformade programmet Låssmed, samt för inriktningen Järnvägsteknik inom specialutformade programmet El (9 kap. 8 § skollagen).

- Eleverna inom utbildningen Specialutformat program inriktning Låssmed fullgör inte hela sin utbildning på skolan (9 kap 8 § skollagen).
- Undervisningen i karaktärsämnen bedrivs inte fullt ut av lärare som är anställda av skolan (9 kap. 8 § skollagen).
- Betygskatalogen förs inte i enlighet med bestämmelserna (2 kap. 9 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 11 § gymnasieförordningen samt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog för gymnasieskolan (SKOLFS 2007:42)).
- Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte författningarnas krav (2 kap. 7 a § förordningen om fristående skolor).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Skolinspektionen bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolan bör förbättra uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen och kurser.
- Informationen om elevens kunskapsutveckling och studiesituation bör förbättras.

På Skolinspektionens vägnar

Ann-Christin Hartman
Enhetschef

Marie Wiberg-Svensson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsråden Gunnel Eriksson och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Södertälje kommun

Regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Södertälje Praktiska Gymnasium

Gymnasieskola

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i och besökt Södertälje Praktiska Gymnasium den 11 och 12 november 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen. Detta är Skolinspektionens första tillsyn av skolan sedan den startade sin verksamhet höstterminen 2006.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn/).

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som Skolinspektionen lyfter fram i rapporten åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av beslutet. Skolinspektionen följer också upp effekterna av tillsynen vid nästkommande regelbundna tillsyn.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Skolinspektionen besökte även lektioner i flertalet utbildningar. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen. Även annan information om skolan som finns i Skolinspektionens nationella uppföljningssystem, eller publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen för Södertälje Praktiska Gymnasium har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Södertälje kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Det framkom att kommunen inte ännu har utövat rätten till insyn.

Tabell 1: Antal elever på Södertälje Praktiska Gymnasium

Skolan	Antal elever
Gymnasieskola årskurs 2 och 3	120
Lärlingsförsöket årskurs 1	60

Källa: Skolans egna uppgifter november 2008

Skolverket beslutade den 10 mars 2005 (dnr 44-2004:1122) att Södertälje Praktiska Gymnasium i Södertälje kommun har rätt till bidrag för fem Specialutformade program med inriktningarna Fordon, El, Låssmed, Bygg/måleri och Hantverk med inriktningarna ortopediskt skomakeri och florist. Utbildningarna har i bidragshänseende förts till motsvarande nationella program. Rätten till bidrag gäller under förutsättning att utbildningarna startat senast vid början av läsåret 2006/07.

Skolverket förklarade i beslut den 21 december 2005 (dnr 44-2005:1138) att skolan har rätt till bidrag för ytterligare tre Specialutformade program med inriktningarna Energi, Naturbruk och Industri. Utbildningarna har i bidragshänseende hänförs till motsvarande nationella program. Rätten till bidrag gäller under förutsättning att utbildningarna startat senast vid början av läsåret 2007/08.

Skolverket beslutade den 12 december 2006 (dnr 44-2006:1277) att skolan är berättigad till bidrag för utbildningen Specialutformat program inriktning Livsmedel/Konditori från och med bidragsåret 2007. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till Livsmedelsprogrammet. Rätten till bidrag gäller under förutsättning att utbildningarna startat senast vid början av läsåret 2008/09.

Skolverket beslutade den 5 december 2007 (dnr 44-2007:1553) skolan berättigad till bidrag för ytterligare fyra utbildningar. Det är Specialutformade program närliggande Byggprogrammet, Barn- och Fritidsprogrammet, Omvårdnadsprogrammet och Hotell- och Restaurangprogrammet. Utbildningarna ska i bidragshänseende hänföras till motsvarande nationella program. Rätten till bidrag gäller under förutsättning att utbildningarna startat senast vid början av läsåret 2009/10.

Huvudman för skolan är aktiebolaget Baggium Utbildning AB med organisationsnummer 556257-5786.

Skolan följer läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94.

Verksamheten vid Södertälje Praktiska Gymnasium startade läsåret 2006/07 och omfattar följande tretton utbildningar:

- Specialutformat program inriktning Fordon *inriktning lackering, truck, plåtskador,*
- Specialutformat program inriktning El, *inriktning elteknik (åk 2,3), järnvägsteknik,*
- Specialutformat program inriktning Låssmed,
- Specialutformat program inriktning Bygg/Måleri *inriktning måleri,*

- Specialutformat program inriktning Hantverk, *inriktning ortopediskt skomakeri (har inte startat) och inriktning florist,*
- Specialutformat program inriktning Energi *inriktning VVS, fastighetsteknik, kylteknik, process,*
- Specialutformat program inriktning Naturbruk *inriktning hästhållning,*
- Specialutformat program inriktning Industri *inriktning larm (har inte startat),*
- Specialutformat program inriktning Livsmedel/Konditori *inriktning bageri och konditori,*
- Specialutformat program närliggande Byggprogrammet *(har inte startat),*
- Specialutformat program närliggande Barn- och Fritidsprogrammet,
- Specialutformat program närliggande Omvårdnadsprogrammet *(har inte startat),*
- Specialutformat program närliggande Hotell- och Restaurangprogrammet.

Vid tillsynsbesöket framgår att utbildningarna Specialutformat program inriktning Hantverk, inriktning ortopediskt skomakeri och Specialutformat program inriktning Industri inte har startat inom den tid som framgår av Skolverkets beslut och skolan har därmed inte rätt till bidrag för dessa utbildningar.

Specialutformat program närliggande Omvårdnadsprogrammet och Specialutformat program närliggande Byggprogrammet har inte startat men skolan avser att starta utbildningen inför läsåret 2009/10.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 180 elever. Under tillsynsbesöket framkom att samtliga elever i årskurs 1 ingår i (2007:1349) försöksverksamheten med gymnasial lärlingsutbildning.

De flesta eleverna är folkbokförda i Södertälje kommun men skolan har även elever bland annat från Nykvarns, Gnesta, Strängnäs och Stockholms kommun.

Skolan ligger i Södertälje hamn, ett industriområde några kilometer utanför Södertälje. I dessa lokaler inryms flertalet av utbildningarna. För det Specialutformade programmet Bygg/Måleri inriktning måleri har en stor del av undervisningen, främst i karaktärsämnena förlagts till ett företag i Järna. Skolan har ingen egen idrottssal utan undervisningen i ämnet Idrott och hälsa är förlagd till Nykvarns Praktiska Gymnasium.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge varje elev kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar huvudmannen och skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens mål, programmålen och kursplanernas mål.

Kommentar och bedömning:

Södertälje Praktiska Gymnasium har bedrivit utbildning sedan läsåret 2006/07. Det innebär att inga elever ännu har slutfört sin gymnasieutbildning vid skolan efter tre år. Därmed saknas resultatmått som betygspoäng samt grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier.

Skolan har sammanställt och redovisat resultaten från de nationella kursproven i Matematik A och Engelska A från vårterminen 2008. Enligt skolan egna uppgifter följer resultaten i Engelska A och Matematik A riksgenomsnittet de senaste åren. Alla elever som har förlängt kursen i Matematik A har dock inte skrivit det nationella kursprovet och enligt skolan återstår resultat att jämföra.

Skolan uppvisar goda betygsresultat vilket framgår av de sammanställningar för läsåret 2007/08 som skolan gjort på de kärnämnen och karaktärsämneskurser som avslutats.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla kurser i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen ska lärarna kontinuerligt informera eleverna om både utvecklingsbehov och framgångar i studierna. Skolan ska även klargöra målen för utbildningen för eleverna.

I elevintervjuer framkommer synpunkter på hur olika lärare följer upp kunskapsresultaten. Bland annat uppger eleverna i årskurs 3 att de har tagit del av

kursmålen men är, trots detta osäkra på vilka kurser och delmoment i dessa som ingår i den arbetsplatsförlagda utbildningen. I intervjuer med elever framkommer också att det varierar i hur mycket loggboken¹ används och hur handledarna bidrar till arbetet med kunskapsuppföljningen. Enligt rektorn kan lärarna bli tydligare med vilka delmoment som ingår i den arbetsplatsförlagda utbildningen. Ibland kan ett företag inte erbjuda alla delmoment som ingår i den arbetsplatsförlagda utbildningen. Berörd karaktärsämneslärare ansvarar då för att kompletteringar i kursen genomförs på skolan. (se bedömning punkt 1.2.2).

Skolinspektionen bedömer att skolan bör förbättra uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen och kurser.

1.2.2 Varje elev ges regelbundet samtal där man med en studieplanering som grund ger en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt författningarna ska rektorn se till att eleven ges en samlad information om sin kunskapsutveckling och sin studiesituation utifrån den individuella studieplaneringen.

Enligt intervjuer genomförs utvecklingssamtal regelbundet om elevens kunskapsutveckling och studiesituation. Mentorn följer upp elevernas kunskapsresultat utifrån en individuell studieplanering och en individuell utvecklingsplan. Mentorn samlar in alla resultat inför mitterminssamtalet och eleverna får då veta hur de ligger till i alla ämnen.

Under tillsynsbesöket framkommer dock att informationen skiljer sig mellan olika program och mentorer. Föräldrar uppger att informationen fungerar mycket bra inom vissa program och inriktningar medan andra brister i informationen om elevens kunskapsutveckling och studiesituation.

Vid tillsynen framkommer att för elever i årskurs 3 saknas flera karaktärsämneskurser i den individuella studieplaneringen, och elever uppger att de är osäkra på om de hinner med kurserna i tid för att uppnå en fullständig gymnasieutbildning. Skolinspektionen har tagit del av individuella studieplaner för elever i årskurs 3 och konstaterar att det saknas ett antal kurser och gymnasiepoäng som enligt studieplaneringarna skulle vara slutförda under tidigare årskurser (se bedömningspunkt 3.1.5).

¹ Loggbok = Dagbok som eleven för under den arbetsplatsförlagda utbildningen (APU)

I samband med faktagranskningen av föreliggande skolrapport uppger rektorn att eleverna i årskurs 3 vid tidpunkten för tillsynsbesöket fortfarande hade möjlighet att välja tillvalskurser för att uppnå 2 500 gymnasiepoäng.

Skolinspektionen bedömer att informationen om elevens kunskapsutveckling och studiesituation bör förbättras.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella kursproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Lärarna utgår vid bedömning och betygssättning från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Kommentar:

Bedömning och betygssättning ska ske med kursplanernas mål och betygskriterierna som utgångspunkt. Det innebär att närvaro, flit, ambition, läxläsning m.m. inte i sig ska vara grund för betygssättningen, såvida de inte är en direkt förutsättning för att målen ska kunna nås.

I elevintervjuer framkommer att vissa lärare sätter betyg på elevernas närvaro och beteende. Enligt elever kan de få ett lägre betyg på grund av att de uppvisar en viss attityd. Bedömningen gäller både på den arbetsplatsförlagda utbildningen och i skolan.

I samband med tillsynen uppger rektorn att hon uppmärksammat detta och talat med berörda lärare och uppger senare vid faktagranskningen att åtgärder vidtagits.

Skolinspektionen förutsätter att skolan fortsättningsvis säkerställer att bedömning och betygssättning sker med kursplanernas mål och betygskriterierna som utgångspunkt.

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas och betygskatalog förs enligt författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt förordningen om fristående gymnasieskolor 2 kap. 9 § ska en fristående gymnasieskola tillämpa bestämmelserna i 7 kap. 1–13 §§ gymnasieförordningen.

Vid intervjuer med elever, lärare och av betygsdokumentationen framgår att skolan inte alltid sätter betyg efter avslutad kurs.

Enligt bestämmelserna ska betyget Icke Godkänt sättas i anslutning till att kursen är avslutad och läraren bedömer att eleven inte når målen, om inte läraren på grund av elevs frånvaro saknar underlag för bedömning av elevens kunskaper.

I samband med faktagranskningen av skolrapporten uppger rektorn att betyg numera sätts efter avslutad kurs.

Betygen för samtliga elever ska föras i en betygskatalog. Betygskatalogen ska utgöra den officiella dokumentationen över de betyg som har satts. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs.

Tillsynen visar att betygskatalogen på Södertälje Praktiska Gymnasium inte motsvarar kraven enligt föreskrifterna. I betygskatalogen saknas namn på betygssättande lärare i flera kurser och noteringar som förekommer i betygskatalogen är inte daterade.

Skolan har ett databaserat system för betygskatalogen. Skolinspektionen vill framhålla att om uppgifter om betyg förs digitalt ska enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog för gymnasieskolan, SKOLFS 2007:42 utgöras av ett pappersdokument som signeras.

Skolinspektionen bedömer att betygskatalogen inte förs i enlighet med bestämmelserna vilket skolan måste åtgärda.

1.4 Genomförande av utbildningen**Bedömningspunkter****1.4.1 Läroplanens strävansmål, programmålen och kursplanernas mål anger inriktningen för skolans utbildning.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna har inflytande över hur deras utbildning utformas och ges möjlighet att kunna påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Skolan strävar mot att varje elev utvecklar en insikt om sitt eget sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt eget lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna och med det omgivande samhället för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Undervisningen är saklig och allsidig.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Om det genom uppgifter framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder ska rektorn, enligt förordningen om fristående gymnasieskolor 2 kap. 7 a §, se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogram upprättas. Det är mentorn som tillsammans med ansvarig lärare upprättar åtgärdsprogram. Enligt rektorn har skolan goda rutiner för att upptäcka elever i behov av stöd och för alla dessa elever har ett åtgärdsprogram utarbetats. Under tillsynen framkommer dock att de elever, ca 10 procent, som har hög frånvaro och därmed inte deltar på idrottslektionerna inte har ett åtgärdsprogram. I samband med faktagranskningen av skolrapporten uppger rektorn att åtgärdsprogram nu har upprättats för berörda elever. Skolinspektionen har även tagit del av ett antal åtgärdsprogram. Dessa saknar en tydlig beskrivning av vad/vilka mål eleven inte uppnår i kurserna. Under "åtgärder" bör det tydligare framgå hur undervisningen kommer att individanpassas. Vidare framgår det inte tydligt när uppföljning/utvärdering av genomförda åtgärder ska ske. Skolinspektionen bedömer att skolans åtgärdsprogram inte uppfyller författningarnas krav. <i>(För stöd i arbetet med åtgärdsprogram se Allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram, SKOLFS 2008:25)</i>

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynsbesök i Södertälje Praktiska Gymnasium gällde lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Enligt denna lag ska en likabehandlingsplan upprättas i varje verksamhet. Enligt en särskild förordning ska likabehandlingsplanen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna.

Södertälje Praktiska Gymnasium har upprättat en likabehandlingsplan som i huvudsak uppfyller författningarnas krav. Det framgår dock inte om likabehandlingsplanen för läsåret 2008/09 har utarbetats utifrån en aktuell kartläggning av skolans specifika behov och huruvida en sådan kartläggning ligger till grund för de åtgärder och metoder som anges i planen.

Skolinspektionen bedömer att skolans likabehandlingsplan i detta avseende inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan.

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller istället 14 a kap. skollagen (1985:1 100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567).

Detta innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Det inne-

bär således att kraven på årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan i skolan/verksamheten kan uppfyllas i en och samma plan.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Den regelbundna tillsynen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Skolan tar emot elever enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Varje elev erbjuds en undervisningstid som motsvarar den garanterade undervisningstiden och den erbjudna undervisningstiden kan redovisas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolans lokala kurser uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesvägledning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Kommentar:
Enligt läroplanen är det rektorns ansvar att den studie- och yrkesvägledande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför val av fortsatt utbildning och yrke.
Eleverna i årskurs 3 uppger att studie- och yrkesvägledningen inte fungerat hittills under utbildningstiden. Enligt skolan är det mentorerna och rektorn som informerar eleverna (se bedömningspunkt 1.2.2).
Skolinspektionen förutsätter att skolan i det fortsatta arbetet erbjuder eleverna studie- och yrkesvägledning av god kvalitet.

3.1.6 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektorns ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att utbildningen inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd**Bedömningspunkter****3.5.1 Skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.2 Skolan bedriver huvuddelen av undervisningen med hjälp av lärare som är anställda av skolan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Inom ramen för tillsynen i Södertälje Praktiska Gymnasium framkom att skolan har slutit avtal med ett privat företag som fakturerar huvudmannen. Företaget genomför undervisning i flertalet karaktärsämneskurser i Specialutformat pro-

gram inriktning Bygg/Måleri med inriktning måleri.

Sedan den 1 juli 2002 gäller enligt 9 kap. 16 b § skollagen samma behörighets- och anställningsvillkor för lärare vid fristående skolor som för lärare vid det offentliga skolväsendet för barn och ungdom. I 2 kap. 4 och 5 § § skollagen återfinns det regelverk som gäller vid anställning av lärare.

Av dessa bestämmelser följer att personal vid en fristående skola i normalfallet ska vara anställd av huvudmannen. Det finns endast mycket begränsade möjligheter att frånga denna princip. I 2 kap. 7 § förordningen om fristående skolor anges exempelvis att modersmålsundervisning kan erbjudas genom att skolorna träffar avtal med någon annan om undervisningen.

Av 9 kap. 8 § skollagen, framgår bland annat att en fristående skola som lämnar utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan ska förmedla på nationella eller Specialutformade program har rätt till bidrag. Skollagen anger således som en förutsättning att det är den fristående skolan som lämnar den utbildning för vilken bidrag kan utgå.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen vid Södertälje Praktiska Gymnasium inte bedrivs full ut av lärare som är anställda av skolan.

3.5.3 Utbildningen sker inom ramen för Skolinspektionens tillstånd.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

En fristående gymnasieskola kan enligt 9 kap. 8 § skollagen förklaras berättigad till bidrag för en utbildning som uppfyller angivna villkor. Eleverna på en sådan utbildning har rätt till studiestöd och ska få betyg i enlighet med gymnasieförordningens bestämmelser.

Södertälje Praktiska Gymnasium har bland annat tillstånd för ett Specialutformat program inriktning El, *inriktning Elteknik*. Skolan bedriver från och med läsåret 2008/09 ytterligare en utbildning som benämns *inriktning järnvägsteknik* inom nämnda program. Inom inriktningen järnvägsteknik förekommer kurser som Jvg-Baskunskaper (ELKU1501), Jvg-El (ELKU1502) och Jvg-Signal (ELKU1503). I skolans ansökan om tillstånd framgår inte att skolan avsåg att genomföra utbildning avseende inriktning järnvägsteknik.

Skolinspektionen bedömer att inriktningen inom det Specialutformade programmet inriktning El som avser järnvägsteknik inte ryms inom det tillstånd som Södertälje Praktiska Gymnasium har.

Södertälje Praktiska Gymnasium har vidare tillstånd för att bedriva Specialutformat program inriktning Låssmed. Vid tillsynen framkommer att skolan bedriver inriktningen larmteknik. Inom denna inriktning förekommer koncernens egna/lokala kurser som exempelvis Inbrottslarmsystem (TEL1501), Brandlarmsystem (TEL1502), CCTV-system (TEL1503), Passerkontrollsystem (TEL1504), Lås- och mekaniskt skydd (TEL1505), Säkerhetsinstallationer (TEL1506) samt Riskanalyser och förslag (STR1509).

Skolinspektionen bedömer att inriktningen inom det Specialutformade programmet inriktning Låssmed som avser inriktningen larmteknik inte rymmer inom det tillstånd som Södertälje Praktiska Gymnasium har.

Huvudmannen bedriver således utbildning som ligger utanför skollagens bestämmelser om fristående gymnasieskolor. Detta är särskilt allvarligt eftersom skolan därmed inte kan utfärda formella gymnasiebetyg för eleverna på denna inriktning. Vidare är elevernas hemkommuner inte skyldiga att lämna bidrag för utbildningen.

Huvudmannen måste inkomma till Skolinspektionen med en redogörelse för hur skolan ska hantera situationen för de elever som finns på utbildningarna. Skolinspektionen utgår ifrån att huvudmannen omedelbart informerar aktuella elever, och om eleven är under 18 år deras vårdnadshavare, om den uppkomna situationen.

Vid tillsynsbesöket framkommer att de elever i årskurs 3 som följer utbildningen Specialutformat program inriktning Låssmed läser kärnämnen i Södertälje Praktiska Gymnasium men karaktärsämnen, kurser inom lås och larm och arbetsplatsförlagd utbildning genomförs på Stockholms Praktiska Gymnasium.

Eleverna utbildas parallellt, dvs. på två skolor och med två rektorer. Vid tillsynsbesöket är det enligt Skolinspektionen otydligt vem som är rektor för dessa elever och vilken skola de är inskrivna i. Enligt författningarna kan en elev enbart ha en rektor. Det ger konsekvenser vid utfärdande av elevens slutbetyg. Enligt 2 kap. 4 § förordningen om fristående gymnasieskolor kan en elev enbart ha en rektor.

I samband med faktagranskningen av skolrapporten uppger rektorn att eleverna är inskrivna i Stockholms Praktiska Gymnasium och rektorn för skolan är elevernas rektor.

Södertälje Praktiska Gymnasium har tillstånd för att bedriva utbildningar som omfattar 3 år vid skolan i Södertälje. Det innebär att en utbildning som påbörjats vid skolan i normalfallet också ska slutföras där. En överflyttning dessförinnan av utbildningen till en annan skola måste ske i organiserad form i samband med läsårsstart. Det är vidare inte möjligt att i den omfattning som här sker låta eleverna samtidigt delta i vissa kurser på en skola och andra kurser på en annan skola, även om skolorna har samma huvudman.

Eleverna inom utbildningen Specialutformat program inriktning Låssmed fullgör således inte hela sin utbildning på skolan, vilket inte är i enlighet med skolans tillstånd.

3.6 Stabilitet

Bedömningspunkter

3.6.1 Skolan har ett stabilt elevunderlag.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.6.2 Skolan har en stabil ekonomi.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2009-03-31

Marie Wiberg-Svensson

Gunnel Eriksson